

Til: Mariagerfjord Vand A/S
Fra: Søren Holm Andersen, UCON ApS
KS: Søren Barbré Pedersen, UCON ApS, Simon B. Leonhard, Bio/consult ApS
Emne: Væsentlighedsvurdering ifm. sommerhuskloakering syd for Als
Projekt: Sommerhuskloakering syd for Als
Sagsnr.: 202211
Rev.: 4.1

Forord

Med reference til habitatdirektivet omfatter dette notat dels en Natura 2000-væsentlighedsvurdering og dels en vurdering af arter opført på direktivets bilag 4 i forbindelse med Mariagerfjord Vand A/S planer om gennemførelse af sommerhuskloakering syd for Als.

Natura 2000-væsentlighedsvurdering

1 Indledning

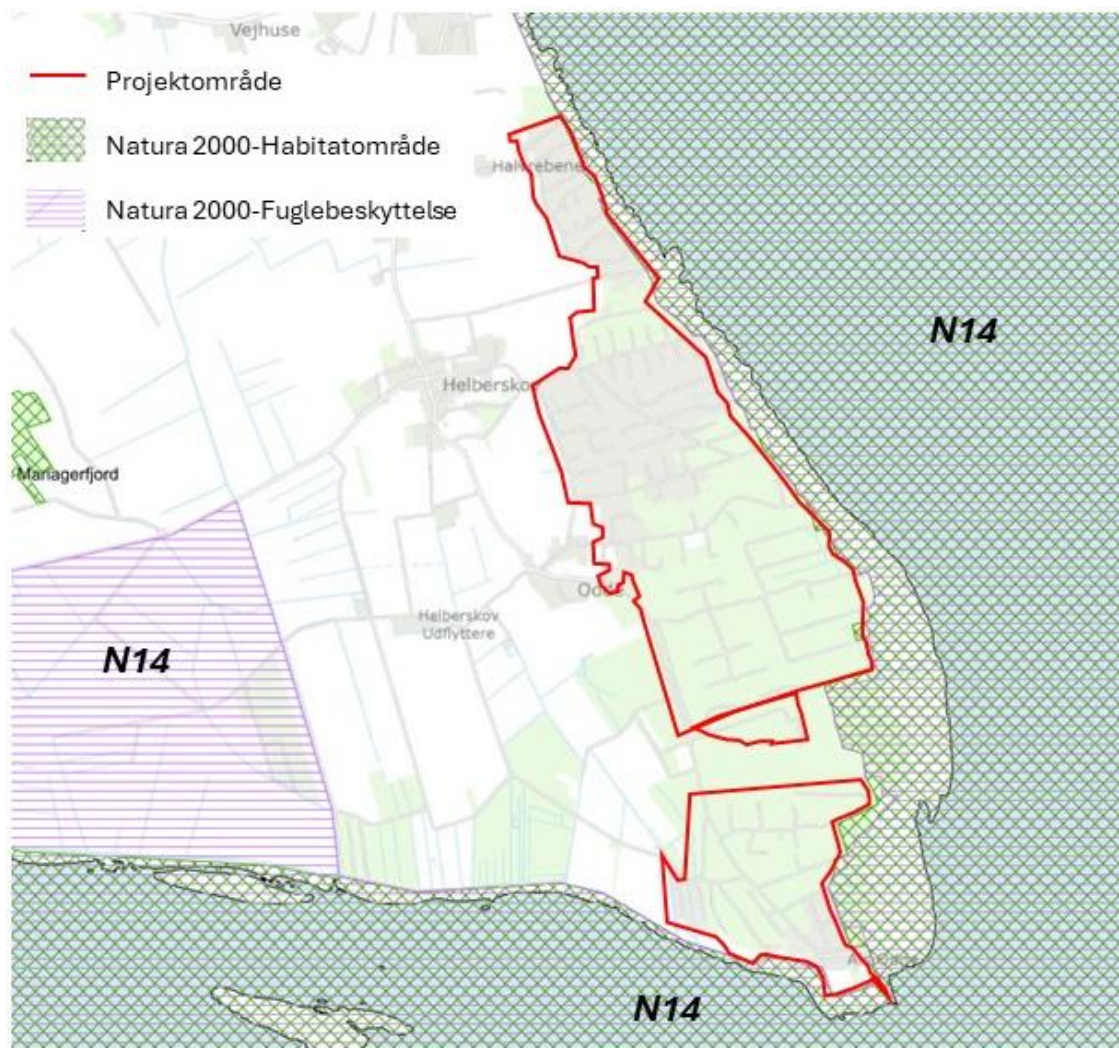
Som et led i Mariagerfjord Vand A/S og Mariagerfjord Kommunes planer om at forbedre spildevandsrensningen for at reducere tilførslen af næringsstoffer til Kattegat skal der gennemføres en kloakering af sommerhusområdet ved Als Odde.

I henhold til bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, §6, skal der for alle projekter og planer foretages en vurdering af, om projektet eller planen i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt beskyttet naturområde væsentligt¹.

Før der kan træffes afgørelser i form af tilladelser, dispensationer, godkendelser m.v., skal der derfor gennemføres en vurdering af, om nævnte projekt vil medføre en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Denne væsentlighedsvurdering belyser de eventuelle mulige påvirkninger af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N14 – Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, der delvis grænser op til eller delvis overlapper en meget lille del af projektområdet, Figur 1-1.

¹Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 1098 af 21/08/2023, [Habitatbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](https://retsinformation.dk)

Figur 1-1: Projektområdets beliggenhed i forhold til Natura 2000-område N14 - Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.

2 Lovgrundlag

Natura 2000-områder er et netværk af naturområder i hele EU, der indeholder særlig værdifuld natur set i et europæisk perspektiv. Natura 2000-områderne er udpeget jf. EU's habitatdirektiv² og fuglebeskyttelsesdirektiv³ for at beskytte naturtyper samt plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU samt levesteder og rasteområder for fugle.

Natura 2000-områder kan bestå af enten et habitatområde, et fuglebeskyttelsesområde eller begge dele. For hvert Natura 2000-område findes en række naturtyper, arter og/eller fugle, der udgør udpegningsgrundlaget, som det enkelte område er udpeget for at beskytte. Det overordnede mål for Natura 2000-områderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der indgår i områdernes udpegningsgrundlag. Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet angiver en række kriterier, som skal være opfyldt, for at en naturtype eller art kan siges at have gunstig bevaringsstatus. For

² Habitatdirektivet, 1992: Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

³ Fuglebeskyttelsesdirektivet 1979; Rådets direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri-Serv.do?uri=CONSLEG:1979L0409:20070101:DA:PDF>

at nå det mål, er der for hvert Natura 2000-område udarbejdet en Natura 2000-plan, der sætter rammerne for, hvordan der skal arbejdes for at sikre gunstig bevaringsstatus. Områderne overvåges som led i den nationale DEVANO/NOVANA-overvågning, og der udgives med ca. 6 års mellemrum statusrapporter for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter for hele landet samt basisanalyser, der beskriver tilstanden i hvert område forud for hver planperiode.

Habitatdirektivets hovedprincipper for administration af Natura 2000-områderne består af:

- Krav om væsentlighedsvurdering (jf. artikel, 6 stk. 3) af planer og projekter med henblik på at vurdere, om de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.
- Krav om konsekvensvurdering (jf. artikel 6, stk. 3), hvis væsentlighedsvurderingen ikke kan afvise, at en plan eller projekt kan have en væsentlig påvirkning.

Planer og projekter, der ikke kan afvises at ville skade et Natura 2000-område, kan ikke vedtages eller tillades.

I særlige tilfælde er der mulighed for at fravige beskyttelsen (jf. artikel 6 stk. 4). Fravigelse af beskyttelsen kræver, at der som minimum er tale om et projekt, der er af bydende samfundsøkonomisk interesse, at der ikke findes alternative løsninger, og at der iværksættes kompenserende foranstaltninger.

Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet er indarbejdet i dansk lovgivning bl.a. via habitatbekendtgørelsen⁴.

2.1 Snitflader til vandområdeplanerne

Vandområdeplanerne⁵, som udarbejdes med baggrund i EU's vandrammedirektiv⁶, er hovedinstrumentet til at sikre og forbedre tilstanden i de akvatiske naturtyper i Natura 2000-områderne.

Vandområdeplanernes formål er at forbedre vandmiljøet i retning af god økologisk og kemisk tilstand (fx reduktion af kvælstofbelastning og fjernelse af spærringer), hvilket samtidig tilvejebringer grundlæggende forbedringer af vandkvaliteten til gavn for naturtyper, fugle og arter i Natura 2000-området.

Natura 2000-område N14 – Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord ligger indenfor vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Vandområdeplanernes indsats for at opnå god økologisk tilstand bidrager til at opfylde bevaringsmålsætningerne for akvatiske arter og naturtyper ved at tilvejebringe forbedringer i vandløb, søer og kystvande i overensstemmelse med de bevaringsmålsætninger, der fremgår af Natura 2000-planen⁷. Vandområdeplanernes indsatser bidrager både med foranstaltninger til at undgå yderligere forringelser og med foranstaltninger til genopretning af bevaringsstatus. De konkrete indsatser for planperioden 2021-2027 er beskrevet i de nye vandområdeplaner og fremgår af indsatsbekendtgørelsen⁸. Heraf fremgår, at kommunerne skal sikre gennemførelse af forbedret rensning af spildevandet fra ukloakerede ejendomme, med henblik på opfyldelse af miljømål med bl.a. reduktion af kvælstofbelastningen til kystvande. Den økologiske tilstand i vandområdet Aalborg Bugt i Kattegat har samlet en dårlig økologisk tilstand, hvilket er relateret til kvalitetselementet rodfæstede planter, mens den

⁴ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 1098 af 21/08/2023, [Habitatbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#).

⁵ Miljøministeriet (juni 2023): Vandområdeplanerne 2021-2027, [vandomraadeplanerne-2021-2027-22-9-2023.pdf \(mim.dk\)](#)

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

⁷ Miljøministeriet, 2023: Natura 2000-plan 2022-2027. Ålborg Bugt, Randers fjord og Mariager Fjord. Natura 2000-område nr. 14. Habitatområde H14. Fuglebeskyttelsesområde F2 og F15.

⁸ Miljøministeriet: Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter BEK. nr. 797 af 13/06/2023.

samlede økologiske tilstand for den ydre del af Mariagerfjord har en ringe økologisk tilstand, hvilket er relateret til samme kvalitetselement⁹.

En forbedret rensning af spildevandet i oplandet til delområderne af Mariager Fjord og Kattegat vil overordnet kunne bidrage til en forbedring af den samlede økologiske tilstand i nævnte kystvande og dermed også bidrage til at opfylde bevaringsmålsætningerne for Natura 2000-område N14.

3 Metode til beskrivelse af eksisterende forhold og vurdering

Væsentlighedsvurderingen omfatter en beskrivelse af de eksisterende naturforhold i området samt en vurdering af projektets potentielle påvirkning af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område N14. Til sidst gives en vurdering af eventuelle kumulative påvirkninger og en sammenfattende konklusion.

Væsentlighedsvurderingen foretages på baggrund af eksisterende viden om N14. Der er indsamlet data om udbredelse og naturtilstand for naturtyper, arter og fugle på udpegningsgrundlaget for N14 fra følgende kilder:

- Natura 2000-Basisanalyse 2022-2027¹⁰
- MiljøGIS for Naturplaner¹¹
- Miljøportalen¹²
- MiljøGIS for Vandområdeplaner¹³
- Vandområdeplanerne 2021-2027¹⁴

For Natura 2000-områder og deres udpegningsgrundlag gælder en særlig procedure i forhold til at vurdere et projekts påvirkning. Vurderingen skal ifølge habitatdirektivet ske i form af en væsentlighedsvurdering, som har til formål at vurdere, om en væsentlig påvirkning af områdets udpegningsgrundlag kan afvises. Hvis det ikke er tilfældet, skal der gennemføres en uddybende Natura 2000-konsekvensvurdering, der har til formål at vurdere om projektet vil medføre en skadevirkning på områdets udpegningsgrundlag og dermed områdets integritet.

Der er gennem tiden gennemført adskillige besigtigelser af projektområdet med botaniske registreringer samt registreringer af arter og naturtyper. Disse registreringer er tilgængelige via Miljøportalen¹⁵ og indgår i væsentlighedsvurderingen.

Vurderingen gennemføres trinvis ved, at det samlede udpegningsgrundlag først vurderes overordnet i forhold til de forventede potentielle påvirkninger fra projektet. Naturtyper og arter, der potentielt er følsomme overfor de forventede påvirkninger og derfor kan blive påvirket, beskrives i forhold til deres karakter, udbredelse, tilstand og sårbarhed. For hver enkelt af disse naturtyper og arter gives en vurdering

⁹ Miljøministeriet, 2024: Vandplandata, Kattegat, Aalborg Bugt. Økologisk tilstand/potentiale.
<https://vandplandata.dk/vp3endelig2022/vandomraade/kystvande/DKCOAST222>

¹⁰ Miljøstyrelsen 2020. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (revideret udgave). Rold Skov, Lindenborg Ådal og Madum Sø. Natura 2000-område nr. 18, Habitatområde H20 og Fuglebeskyttelsesområde F3 og F4.

¹¹ MiljøGIS Natura 2000-planer 2022-27. [Miljøgis \(mim.dk\)](https://mim.dk)

¹² Miljøportalen [Danmarks Arealinformation \(miljoportal.dk\)](https://miljoportal.dk)

¹³ MiljøGIS for Vandområdeplanerne 2022-2027. [Miljøgis \(mim.dk\)](https://mim.dk)

¹⁴ Miljøministeriet (juni 2023): Vandområdeplanerne 2021-2027, [vandomraadeplanerne-2021-2027-22-9-2023.pdf \(mim.dk\)](https://mim.dk)

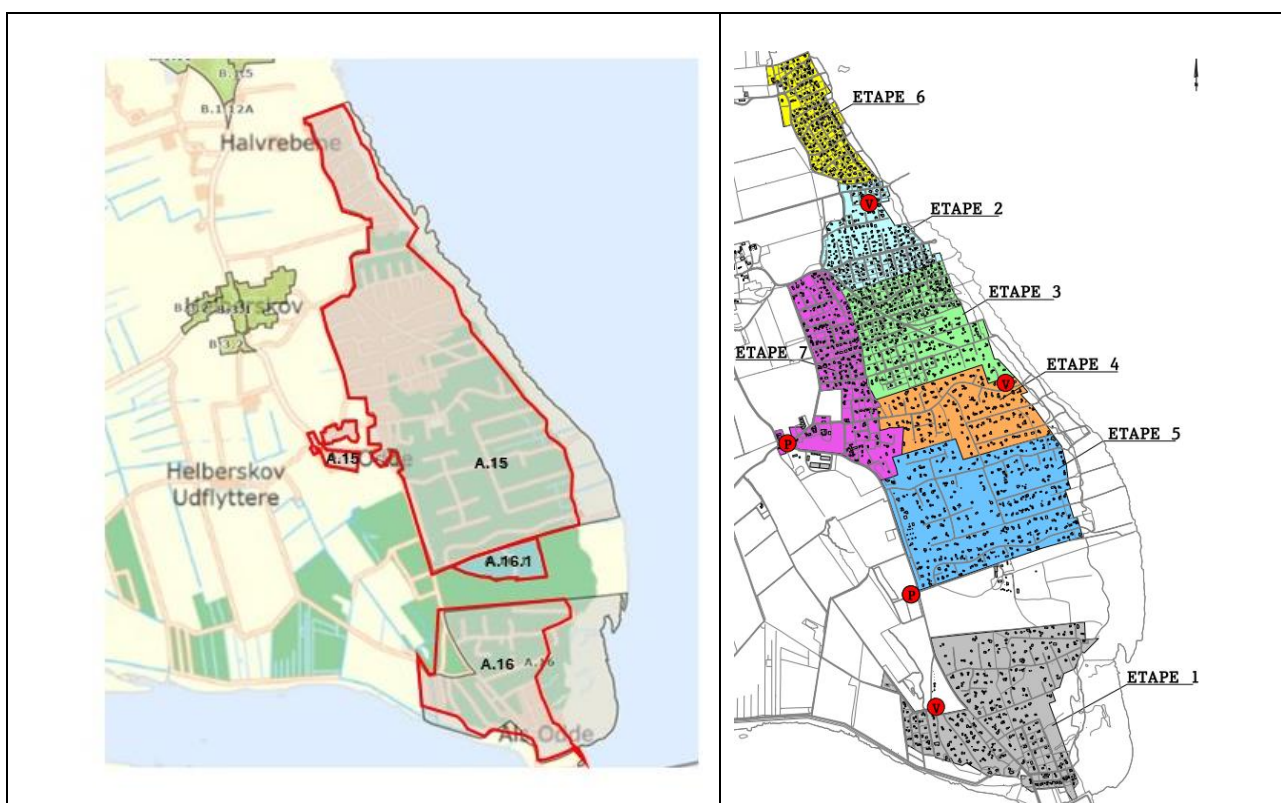
¹⁵ [Danmarks Arealinformation \(miljoportal.dk\)](https://miljoportal.dk)

af, om projektets mulige påvirkninger kan have en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området og dets udpegningsgrundlag.

4 Projektbeskrivelse

I det følgende gives en kort beskrivelse af projektet og de potentielle påvirkninger af Natura 2000-området.

Mariagerfjord Vand A/S planlægger i perioden fra 2024 til 2030 at gennemføre spildevandskloakering af ca. 1.400 sommerhuse ved Als Odde. Sommerhusene er beliggende inden for Mariagerfjord Kommunes spildevandsplans opland A15 og A16, Figur 4-1. Projektet gennemføres i syv etaper, hvoraf første tappe omfatter den sydligste del af Als Odde.

Figur 4-1: Projektområdets afgrænsning (tv) og etapeplan (th) i overensstemmelse med Mariagerfjords Spildevandsplan¹⁶.

Sommerhusene leder i dag spildevand til egen septiktank med tilhørende nedsivningsanlæg. Ved kloakeringen tilsluttes spildevand fra sommerhusene til det offentlige kloaksystem, således spildevandet fremadrettet vil blive rensset på Mariagerfjord Vands rensningsanlæg i Hadsund.

Størstedelen af projektområdet kloakeres med et vakuumsystem. En mindre del af projektområdet i etape 7 vil blive kloakeret med et traditionelt gravitationssystem med en mindre kloakpumpestation.

Projektet omfatter etablering af 3 stk. nye vakuumpumpestationer og tilhørende offentligt kloaksystem bestående af vakuumledninger, vakuumbørnde samt stikledninger til hvert sommerhus. Derudover etableres i etape 7 et mindre traditionelt gravitationssystem med tilhørende pumpestation. I tillæg hertil

¹⁶ Mariagerfjord Kommune 2011. Spildevandsplan 2011-2021 <https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/natur-vand-og-miljoe/spildevand/information#spildevandsplan-20>

etableres nye afskærende pumpeledninger frem til eksisterende kloaksystem, som transporterer spildevandet til rensningsanlægget. Ledninger med en dimension på $\varnothing 110$ - $\varnothing 200$ mm forventes etableret ca. 1-1,5 meter under terræn i en smal ledningsrende med en bredde på ca. 2 meter. Der er ikke planlagt etablering af brønde eller bygværker inden for Natura 2000-området.

Ledningsanlæg etableres fortrinsvist i områdets vejarealer og langs eksisterende stier, men vil i nogle tilfælde blive etableret på private arealer.

Ved anlægsarbejdet vil stiers toplag blive afrømmet i en rende svarende til stiernes bredde, hvorefter råjord afgraves, ledningsarbejde udføres og råjord tilbagelægges, inden stien retableres med eksisterende toplag, som suppleres med tilkørte knuste muslingeskaller.

Der vil blive behov for midlertidige jordoplæg. Der er endnu ikke indgået aftale om placering af midlertidigt jordoplæg. Jorddepotet vil blive placeret på et areal med stor afstand til Natura 2000-område med naturlig afskærmning i form af træer, bebyggelse mv. Jord vil blive om nødvendigt blive overdækket og/eller overrislet med vand for at undgå støvgener

Der forventes behov for midlertidig grundvandssænkning i forbindelse med etablering af kloakanlæg. Denne midlertidige grundvandssænkning vil også bevirke midlertidig udledning af grundvand til Kattegat. Udledning vil fortrinsvist ske via områdets grøfter. Der søges om særskilte tilladelser herfor ved Mariagerfjord Kommune.

Udledningen foretages kun til grøfter, som vurderes at have en tilstrækkelig hydraulisk kapacitet til at håndtere udledningen. Hvis der er tale om private vandløb indhentes skriftlig accept til udledningen fra vandløbets ejer/partner. Udledningspunktet sikres mod erosion, f.eks. ved midlertidig udlægning af sandsække ved udledningspunktet. Der føres løbende (minimum dagligt) tilsyn med udledningen.

Der forventes en sænkningstragt med udbredelse på maks. ca. 10-20 meter lokalt omkring ledningstracéet. Afsænkning forventes til ca. 1,5 – 2 meter under terræn, svarende til en afsænkning på ca. 1 meter under middelhavstandsstanden. Grundvandssænkingsudstyr har indbygget sandfang for tilbageholdelse af sand mv. Udledningspunktet sikres mod erosion, f.eks. ved midlertidig udlægning af sandsække ved udledningspunktet. Der føres løbende (minimum dagligt) tilsyn med udledningen.

Grundvandssænkningen vil være i drift på strækninger af maks. ca. 50 meter ad gangen, og vil typisk være i drift i max. 1 uge ved en given lokalitet.

I den nordlige del af projektområdet vil ledningsanlægget overlape en del af Natura 2000-området, og enkelte andre steder i både den nordlige og sydlige del vil ledningsanlægget grænse helt op til Natura 2000-området eller på en meget kort strækning overskride grænsen til Natura 2000-området, Figur 4-2 og Figur 4-3.

Vakuumstationer og pumpestationer etableres på private arealer, som erhveres af Mariagerfjord Vand A/S. Pumpestationer og vakuumstationer etableres uden for Natura 2000-området i tilknytning til eksisterende bebyggelser i sommerhusområdet, Figur 4-2 og Figur 4-3. Det forventede areal, der vil blive berørt af de underjordiske stationer, vil være på ca. 20 x 30 m.

Figur 4-2. Figuren viser de planlagte ledningsarbejder og placeringen af vakuumstationer i den nordlige del af projektområdet i forhold til beskyttede habitatnaturtyper.

Figur 4-3. Figuren viser de planlagte ledningsføringer og placeringen af vakuumstation i den sydlige af projektområdet i forhold til beskyttede habitatnaturtyper.

4.1 Undersøgte alternativer

Der er foruden referencescenariet, hvor kloakeringsprojektet ikke gennemføres undersøgt følgende alternativer til projektforslaget.

4.1.1 Referencescenariet

På nuværende tidspunkt håndteres spildevand ved nedsivning med forudgående rensning i septiktank. Kloakeringen er i overensstemmelse med Mariagerfjord Kommunes godkendte spildevandsplan 2011-2021. Hvis projektforslaget ikke vedtages eller ikke kan gennemføres med ændringer, medfører det en fornyet behandling af spildevandsplanen eller tillæg til spildevandsplanen.

Det pågældende sommerhusområde vurderes som attraktivt, hvorfor det er overvejende sandsynligt, at sommerhusområdet vil gennemgå en udbygning i fremtiden. Spildevand fra sommerhusområdet eller områderne vil fortsat skulle håndteres lokalt med septiktanke med deraf dårlig rensning.

4.1.2 Placering af alle ledningsanlæg uden for Natura 2000-området

Som et alternativ til etablering af ledningsanlæg, der berører habitatområder, kunne ledningsanlægget principielt etableres uden for habitatområder på de private sommerhusgrunde beliggende i nærmest den planlagte ledningsføring i hovedforslaget.

Dette vil kræve, at der kan opnås politisk godkendelse til ekspropriationen via tillægget til spildevandsplanen. Ekspropriationen vil medføre en relativt stor påvirkning på de berørte sommerhusejere, både i anlægsfasen og ved efterfølgende rådighedsindskrænkninger ift. byggeri, beplantning mv.

Gravearbejdet vil mange steder ske tæt op ad sommerhuse, skure og terrasser mv., og vil derfor være vanskeligere og mere risikabelt i tilknytning til skader på ejendomme end det aktuelle projekt.

Dertil vil adgangsforholdene ved fremtidig drift være vanskelige.

4.1.3 Valg af pumpeløsning

Det vil principielt være muligt at undgå ledningsetablering i habitatområder, hvis der vælges en pumpeløsning for hver af de nordligste veje i projektområdet. I den indledende planlægningsfase er pumpeløsningen dog fravalgt grundet en mindre forsyningsikker sammenlignet med det aktuelle projekt.

4.2 Potentielle påvirkninger anlægsfase/nedtagelsesfasen

Der er konstateret følgende arbejder, som potentielt kan påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område N14:

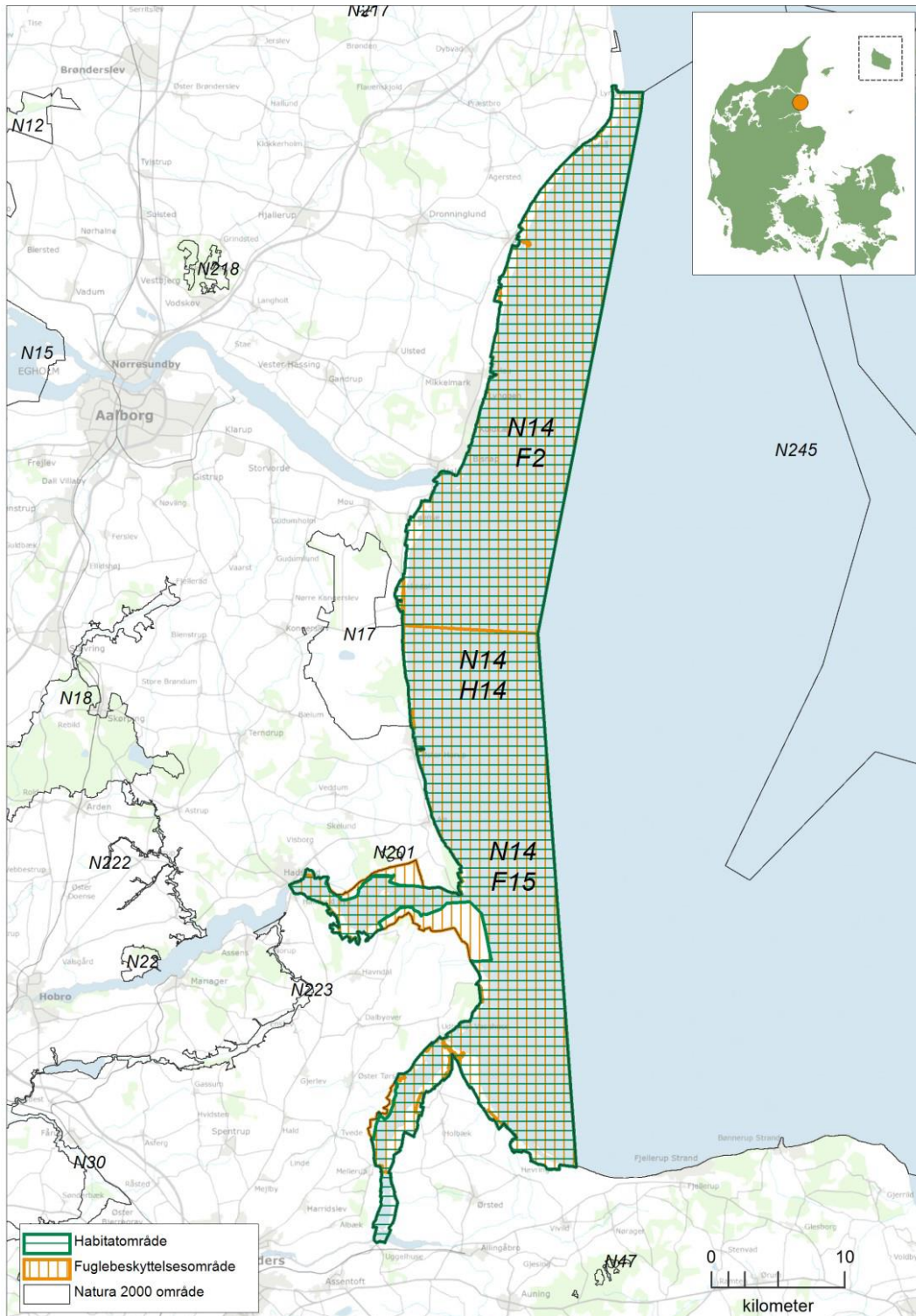
- Anlægsarbejder for etablering af kloakanlæg
- Midlertidig grundvandssænkning inkl. udledning i anlægsfasen
- Midlertidige forstyrrelser som følge af støj og færdsel under anlægsfasen
- Midlertidige gravearbejder og forstyrrelser i forbindelse med nedtagelsen

4.3 Potentielle påvirkninger i driftsfasen

Der forventes ikke behov for løbende spuling af vakuumledningerne. Vakuumledningerne tæthedsprøves inden idriftsætning. Da der altid er undertryk i vakuumledningen, er der ingen risiko for udsivning fra kloaksystemet. En eventuel utæthed på vakuumledningen vil derfor i værste fald resultere i en kortvarig indsugning af en lille mængde sand/jord, indtil systemet taber vakuum.

5 Natura 2000-område 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord

Natura 2000-området N14 "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" har et samlet areal på 71.096 ha. Området er landets længste Natura 2000-område, hvor de ca. 90 % er hav, og de resterende ca. 10 % overvejende er det marine forland. Figur 5-1.

Figur 5-1. Kortet viser Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-området består af habitatområde H14 Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og fuglebeskyttelsesområde F2 og F15 ¹⁷.

¹⁷ Miljøstyrelsen, 2023: Natura 2000-plan 2022-2027. Ålborg Bugt, Randers fjord og Mariager Fjord. Natura 2000-område nr. 14. Habitatområde H14. Fuglebeskyttelsesområde F2 og F15

Området er udpeget som:

- Habitatområde nr. 14 – "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord"
- Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 – "Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del"
- Ramsar områder nr. 11 – "Dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde".

Ramsar-området er sammenfaldende med fuglebeskyttelsesområdet og indgår derfor i vurderingen af dette.

5.1 Udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlaget for hhv. Habitatområde nr. 14, Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 omfatter foruden marine habitatnaturtyper flere beskyttede lysåbne habitatnaturtyper og flere arter af planter og dyr, Figur 5-2 og Figur 5-3.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Vadegræssamfund (1320)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Kliithede* (2140)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småarter (3130)	Kransnålage-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 5-2: Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 14

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15		
Fugle:	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Lysbuget knortegås (T)
	Gravand (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjsand (T)	Hvinand (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (T)
	Kongeørn (Y)	Rørhøg (Y)
	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Natravn (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figur 5-3: Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 15

5.2 Nuværende registreringer - afgrænsning

På baggrund af registreringer og data i Miljøportalen er det undersøgt hvilke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, der enten er registreret inden for projektområdet eller i områder, der ligger i umiddelbar nærhed af projektområdet, og dermed er relevante i tilknytning væsentlighedsvurderingen.

Følgende habitatnaturtyper er vurderet som relevante:

- Vadegræssamfund (1320)
- Strandeng (1330)
- Hvid klit (2120)
- Grå/grøn klit (2130)
- Klithede (2140)
- Klitlavning (2190)
- Enebærklit (2250)
- Surt overdrev (6230)
- Vandløb (3260)

De øvrige habitatnaturtyper nævnt på udpegningsgrundlaget ligger ikke indenfor eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Følgende arter er vurderet som relevante:

- Odder
- Sangsvane (T)
- Klyde (Y)
- Dværgterne (Y)
- Fjordterne (Y)
- Lysbuget Knortegås (T)
- Rørhøg (Y)
- Splitterne (Y)
- Havterne (Y)
- Rødrygget tornskade (Y)

5.2.1 Følgende arter er vurderet som ikke relevante for området.

Orkideén mygblomst er opført på udpegningsgrundlaget. Den er inden for Natura 2000-området udelukkende registreret i et rigkærsområde umiddelbart sydøst for Hadsund. Derudover er spættet sæl og marsvin på udpegningsgrundlaget. Disse havpattedyr er begge observeret i havet ud for projektområdet.

Fiskene stavsild, havlampret og bæklampret er opført på udpegningsgrundlaget. Stavsild og havlampret er migrerende arter som i yngletiden er knyttet til større vandløb, mens bæklampret lever hele sit liv i vandløb¹⁸. Bæklampret er fortrinsvis knyttet til mindre vandløb med gode strømforhold og god vandkvalitet. Der er ingen egnede leve- eller yngleområder for de nævnte fiskearter inden for eller i umiddelbar forbindelse til projektområdet.

Der i området fra september til april med større eller mindre hyppighed registreret samtlige trækfugle opført på udpegningsgrundlaget. Hovedparten af trækfuglene er havfugle, der opholder sig i hele området oftest langt fra land. Området rummer en stor bestand af gravænder, der fouragerer på sandbankerne og på tidevandsfladerne langs kysten. Havørn er observeret flere steder over området, men forekomsten i området er dog ikke af væsentlig betydning hverken nationalt eller internationalt.

Natravn er ikke registreret inden for projektområdet. De nærmeste registreringer foreligger for Tofte skov beliggende i Natura 2000-område N17 nord for Øster Hurup. Kongeørn er observeret ved Als Odde, men det nærmeste kendte yngleområde er ligeledes i Tofte skov. Hjele er observeret i området, men alle registreringer ligger uden for yngletiden. Denne art er hyppigere registreret langs den indre/ydre del af Mariager Fjord.

5.3 Bevaringsmålsætninger

Områdets bevaringsmålsætninger fremgår af Natura 2000-planen 2022-2027¹⁹. Nedenfor gennemgås de bevaringsmålsætninger, der er relevante i forhold til dette projekts potentielle påvirkning.

5.3.1 Overordnede målsætninger

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau, og fugle på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at sikre bestandsstørrelsen på nationalt niveau.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning, samt gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet for området sikres derudover ved, at havområdet opnår en god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

Området indeholder både strandeng (1330) der dels er græsningsbetinget og dels strandrørsump. Den græsningsbetingede del af strandengen, som rummer levesteder for engfuglene, prioriteres over strandrørsump undtagen i områder, hvor strandrørsump er levested for rørdrum/rørhøg.

5.3.2 Konkrete målsætninger

I området skal der være mulighed for en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker.

¹⁸ Carl & Møller, 2012: Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum & Københavns Universitet

¹⁹ Miljøstyrelsen, 2023: Natura 2000-plan 2022-2027. Ålborg Bugt, Randers fjord og Mariager Fjord. Natura 2000-område nr. 14. Habitatområde H14. Fuglebeskyttelsesområde F2 og F15

- Den samlede forekomst af naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Der fremgår desuden konkrete målsætninger for hhv. terrestrisk habitatnatur, arter, ynglefugle, trækfugle, søer under 5 ha samt marine- og ferskvandsnaturtyper, bl.a.
 - Tilstanden og det samlede areal af de kolonirugende fugles kortlagte levesteder må ikke være i tilbagegang, og mindst 75 % af arealet skal være i fremgang mod eller fastholdes i tilstandsklasse I-II.
 - For øvrige fugle er målsætningen, at levestedernes samlede areal og tilstand (vurderet i form af forekomst og udbredelse) skal være stabil eller i fremgang.

6 Væsentlighedsvurdering

I forbindelse med en væsentlighedsvurdering er fortolkningen af væsentlighedsbegrebet og kriterier for en gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-områder afgørende.

Væsentlighedsbegrebet skal fortolkes objektivt, men ses i forhold til de lokale natur- og miljøforhold, herunder baggrundsbelastningen i området. I vurderingen af, hvorvidt en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt, bør bevaringsmålsætningen sammenholdes med konkrete oplysninger om området, da et tiltag der påvirker ét område væsentligt, ikke nødvendigvis vil påvirke et andet område væsentligt²⁰.

Der er tale om en væsentlig påvirkning, hvis planen eller projektet forhindrer, at en gunstig bevaringsstatus, Tabel 1, kan opretholdes eller opnås, og at de konkrete mål i Natura 2000-planen for området kan indfries.

Tabel 1. Tabellen viser kriterier for gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter²¹.

En naturtypes (venstre) eller arts (højre) bevaringsstatus anses for gunstig når:	
1. Det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse.	1. Data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder.
2. Den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid.	2. Artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket
3. Bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig.	3. Der er og vil sandsynligvis fortsat være et tilstrækkeligt stort levested på lang sigt til at bevare dens bestande.

Der er som udgangspunkt ikke tale om en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område, hvis:

- Påvirkningen skønnes at indebære negative udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype.

²⁰ Miljøstyrelsen, 2020. Habitatvejledningen. Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

²¹ Miljøstyrelsen, 2020. Habitatvejledningen. Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

- Den beskyttede naturtype eller art skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at ville opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand inden for ca. et år. Midlertidige forringelser eller forstyrrelser der ikke har efterfølgende konsekvenser for arterne og naturtyperne på Natura 2000-områdets udpegnings-grundlag, vurderes almindeligvis ikke som væsentlige påvirkninger

6.1 Påvirkninger i anlægsfasen

Anlægsarbejder kan potentielt dels medføre fysisk forstyrrelse af habitatnatur som følge af gravearbejder og dels medføre forstyrrelser for arter opført på udpegningsgrundlaget som følge af støj og færdsel. Endelig kan midlertidige grundvandssænkninger påvirke dels den naturlige hydrologi i områder med habitatnatur og ved udledning af oppumpet grundvand påvirke vandløb.

6.1.1 Påvirkning af områdets habitatnaturtyper

Anlægsarbejderne berører strækingsvis enkelte områder beliggende inden for Natura 2000-området. Arbejderne i disse områder vurderes uundgåelige pga. områdets terrænforhold, idet der ikke er fundet egnede alternative tracéer uden for Natura 2000-området.

De planlagte klokarbejder overlapper på en kort strækning habitatnaturtypen strandeng i den nordligste del af projektområdet, Figur 6-1. Det fysisk påvirkede areal er på ca. 2.682 m², hvilket udgør mindre end 0,8 % af strandensarealets samlede areal på 34 ha. Det samlede areal af strandensarealer inden for hele Natura 2000-området er på mere end 1.500 ha.

Figur 6-1. Figuren viser den del af det nordligste projektområde, der overlapper habitatnaturtypen strandeng.

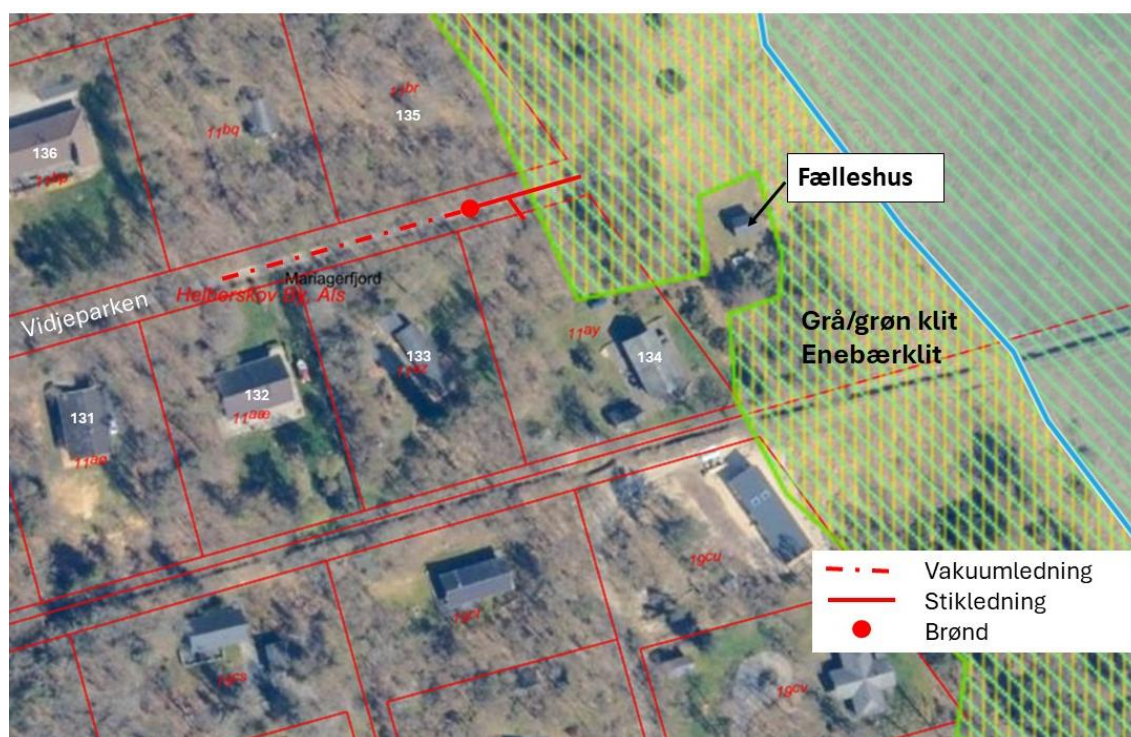
Det specifikke strandensareal fremstår i en god naturtilstand med en veludviklet struktur med loddannelser og saltpander eller strandvolde. Arealet er ikke græsset, eller anvendt til høslet, og

vegetationen er domineret af høje græsser og urter²², bl.a. kær-svinemælk, strand kogleaks og tagrør. Dog findes også lavere og typiske strandengsplanter som engelskgræs, tætblomstret hindbæger, strandvejbred og strand trehage.

Hovedledningen vil blive etableret i eller langs trampe eller kørestien, der findes i strandengsområdet. Denne er stedvis befæstet med græsarmeringsplader.

Gravearbejderne vil kortvarigt berøre områder med typiske lave bevoksninger af strandengsplanter. Typisk for disse arter at de hurtigt vil kunne genetableres i forstyrrede områder, og det må forventes, at en typisk vegetation vil være etableret inden for 1-2 år.

Øst for Vidjeparken 134 er der placeret et fælleshus, som er beliggende inden for Natura 2000-området, Figur 6-2. Ved etablering af stik til fælleshuset vil opgravningen ske i den nuværende grusvej/indkørsel til matriklen på en kort strækning på mindre end 15 m i selve Natura 2000-området. En gennemgang af den interne/private kloak, ved Vidjeparken 134 har vist, at spildevandskloakeringen på privat grund kan udføres uden at berøre habitatnaturen.

Figur 6-2: Figuren viser den forventede placering af stikledningen gennem en del af Natura 2000-området til fælleshuset i Vidjeparken.

Anlægsarbejderne berører ca. 30 m², hvor 50% er karakteriseret som den prioriterede habitatnaturtype grå/grøn klit. En prioriteret habitatnaturtype er af særlig stor international betydning, hvor der ikke f.eks. ikke må påvirkninger som kan medføre et varigt arealtab. Anlægsarbejderne berører maksimalt ca. 0,12 % af habitatnaturtypen på lokaliteten og mindre end 0,004% af habitatområdets samlede areal med grå/grøn

²² Miljøstyrelsen, 2019: Kortlægning af naturtyper. Lokalitet 3-1-014-0013. Danmarks Miljøportal.

klit på 87 ha. Det kortlagte område har status som et område med god naturkvalitet. Her er der dog overvejende registret høje græsser eller urter, men også karakteristiske arter som sand-star og tormentil²³.

Inden for det samme areal er 50% kortlagt med habitatnaturtypen enebærkrat. Her er der registreret en andel af især ene med 25-50 %; men der er også forekomst af gråris og andre karakterarter som tormentil, hedelyng og sand-star. Området er karakteriseret som værende i en moderat naturtilstand²⁴.

I området med grå/grøn klit og enebærklit vil anlægsarbejderne ikke berøre områder med langsomt voksende vegetation i form af ene og formentlig heller ikke områder, hvor der er gråris. Langs vejen kan områder med lavere græs/urter blive berørt midlertidigt herunder hedelyng. Hedelyng kan være sen til at genetablere sig. Eventuelt tab af arealer med hedelyng forventes dog genetableret inden for ca. 5 år. Den øvrige græs/urtevegetation forventes genetableret inden for 1-2 år.

Det er muligt, at der i områder med gravearbejder kan ske fremvækst af andre og eventuelt sjældnere arter fra frøbanken i jorden. Dette kræver dog, at det øverste vækstlag ikke sammenblandes med underliggende sand og grus.

I forbindelse med en midlertidig grundvandssænkning i og i umiddelbar nærhed af Natura 2000-områdets habitatnatur, er der en potentiel risiko for en kortvarig påvirkning af den typespecifikke vegetation i området. Med en forventet sænkningstragt på maks. ca. 10-20 meter lokalt omkring ledningstracéet i den nordlige del af projektområdet, jf. Figur 6-1, svarer det til en kortvarig påvirkning af strandengsvegetationen på et areal svarende til maksimalt 2 ha. Samlet med den rent direkte påvirkning vil det potentielt påvirkede areal være på ca. 2,27 ha eller knap 7 % af det pågældende strandengs samlede areal.

Den potentielle påvirkning af en midlertidig grundvandssænkning i området med grå/grøn klit og enebærklit jf. Figur 6-2, vil maksimalt berøre 40 m² svarende til ca. 0,2 % af den pågældende habitatnatures samlede areal. Den kortvarige midlertidige grundvandssænkning vil ikke have en væsentlig effekt på væksten af de typespecifikke arter som ene, gråpil og hedelyng.

Den meget korte påvirkningstid taget i betragtning vil påvirkningen ikke være væsentlig, da der generelt ikke vil ske generelle ændringer i den naturlige hydrologi og dermed vegetationen i de berørte habitatnaturtyper.

Påvirkningen vil være meget lokale og kortvarige og grundvandsspejlet vil hurtigt genfinde sit naturlige niveau efter grundvandssænkningen på den pågældende strækning er afrigget.

Anlægsarbejderne vil kun kortvarigt og i meget lille målestok kunne påvirke arealer kortlagt med habitatnatur inden for Natura 2000-området. De arealer, som her vil blive berørt af anlægsarbejde, vil have status af anlagte stier/køreveje, og rummer derfor ikke eller kun i meget ringe grad arter karakteristiske for de respektive habitatnaturtyper.

6.1.2 Vandløb

De midlertidige grundvandssænkninger vil ikke kunne medføre påvirkninger af vandløb i området. Der findes ingen beskyttede vandløb inden for projektområdet, og de vandløb, der findes, er alle mindre grøfter, der afvander dele af projektområdet og strandengsarealerne ud mod kysten Figur 6-3.

²³ Miljøstyrelsen 2017: Kortlægning af terrestriske lysåbne naturtyper. Lokalitet 3-1-014-003. Danmarks Miljøportal <https://naturereport.miljoportal.dk/806426>

²⁴ Miljøstyrelsen 2017: Kortlægning af terrestriske lysåbne naturtyper. Lokalitet 3-1-014-0003. Danmarks Miljøportal. <https://naturereport.miljoportal.dk/806313>

Projektområdet ligger udenfor lavbundsarealer, hvor der i forbindelse med midlertidige grundvandssænkninger kan være risiko for udvaskning af okker. Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger i projektområdet, og grundvandet fra området strømmer naturligt mod havet. Udledningen af oppumpet grundvand vil ikke medføre en fysisk eller stofmæssig påvirkning af recipienterne, og miljøtilstanden i den kystnære del af Kattegat vil derfor ikke blive påvirket.

Anlægsarbejderne vil derfor ikke kunne påvirke grundlaget for bevaringsmålsætningen for vandløb eller de kortlagte marine habitatnaturtyper som vadeflader (1140) og bugt (1160) i den kystnære del af Kattegat ud for projektområdet inden for Natura 2000-området.

6.1.3 Påvirkning af arter opført på udpegningsgrundlaget

Anlægsarbejderne udføres på de kystnære arealer i relation til eksisterende bebyggelser. Disse arealer er hyppigt befærdet af sommerhusbeboere, turister mv. på stier mv., som anvender kysten og stranden til rekreative formål. Der slås løbende græs langs stierne i området.

Anlægsarbejdet inden for Natura 2000-området vil blive udført i naturlig forlængelse af øvrige anlægsarbejder i projektområdet og vil ikke medføre særlige kraftige støjgener ud over almindelig motorstøj fra maskiner. Arbejderne vil være jævne og kontinuerte og foregå i lavt tempo med arbejder i længere tid på samme sted.

Figur 6-3. Kortet viser fund af odder i nærheden af projektområdet, kortlagte levesteder for ynglende havfugle, observationer af øvrige fugle på udpegningsgrundlaget og registrerede grøfter og kanaler. Projektområdet afvandes af mindre grøfter, der gennemløber strandenge i Natura 2000-området mod Kattegat.

Odder er registreret på nogle få lokaliteter langs kysten i umiddelbar nærhed af projektområdet, Figur 6-3.

Odder lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand og findes ofte i saltvand langs kyster²⁵. Betingelserne for at odder kan yngle er, at der i dens territorium skal være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odder mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser. Oddere har et stort territorium, som er op til 10 km, og det kan derfor ikke udelukkes, at Odder kan have rastested og muligt ynglested i nærheden af projektområdet.

Anlægsarbejdets aktiviteter vil foregå uden for odderens normale aktivitetsperiode, som er fra skumring til solopgang. Det kan ikke udelukkes, at der findes strejfende odder, der vil passere projektområdet. Eventuelle forstyrrelser af odder, vurderes ikke at kunne påvirke artens forekomst eller integritet i området.

Der er kortlagt levesteder for havterne, fjordterne, dværgterne og klyde Figur 6-3 på sandbankerne ud for kysten og projektområdet, og det er usandsynligt, at fuglene vil kunne findes ynglende inden for projektområdet. Splitterne kan også findes i området, men den er hyppigere registreret på sandbanker inde i selve Mariager Fjord. På grund af afstanden til yngleområderne vurderes det, at støj fra anlægsarbejderne ikke vil udgøre en væsentlig forstyrrelse af fuglenes yngleaktivitet.

De øvrige fugle på udpegningsgrundlaget er svanerne og lysbuget knortegås, der begge fouragerer på undervandsplanter i de lavvandede områder tæt under land og ofte på nærliggende strandengsarealer og marker. Strandengsarealer under tilgroning med høje stauder er uegnede for knortegæs og svaner. Det er vurderet, at ca. 71% af strandengsarealerne ved Mariager Fjord (N14) er ugræssede og under tilgroning²⁶, hvilket ligeledes er tilfældet for strandengsarealet, der vil blive berørt af anlægsarbejderne. Anlægsarbejderne vil således ikke udgøre en risiko for en væsentlig påvirkning for områdets rastende svaner og knortegæs.

Både rørhøg og rødrygget tornskade er observeret med territorial yngleadfærd forholdsvis tæt på projektområdet, Figur 6-3. Anlægsarbejderne med støj og færdsel kan kortvarigt forstyrre fuglene, men anlægsarbejderne vil formentlig foregå i relativ stor afstand fra fuglenes egnede ynglesteder, hvorfor påvirkningen ikke vil være væsentlig.

6.2 Påvirkninger i driftsfasen og nedtagningsfase

Ved en kloakering af sommerhusområderne, hvor spildevandet ledes til rensning på Mariagerfjord Renseanlæg i Hadsund i stedet for nedsivning i lokalområdet efter forudgående rensning i septiktanke, reduceres risikoen for en påvirkning af nærtliggende habitatnaturtyper med næringsstoffer. Denne påvirkning sker i tilknytning til overløb, uheld ved tømning af septiktank i tilknytning til høj grundvandsstand i området. Herved påvirkes det terrænnære grundvand, der beriges med næringsstoffer fra nedsivningen af spildevandet fra septiktankene.

En kloakering bidrager dermed til habitatområdets overordnede målsætning om en lav næringsstofbelastning og fremtidssikrer desuden spildevandshåndteringen i området ift. højtstående grundvand mv. Desuden reduceres risikoen for overløb i tilknytning til eventuelle perioder med oversvømmelser og ekstrem nedbør.

²⁵ Baagøe, H. og Jensen, T. S. 2007. Dansk Pattedyratlas. s.l. : Gyldendal, 2007.

²⁶ Nielsen et al. 2023. Fugle 2020-2021. Novana. <http://novana.au.dk/fugle/>

Der forventes ikke behov for løbende spuling af vakuumledningerne. Vakuumledningerne tæthedsprøves inden idriftsætning. Da der altid er undertryk i vakuumledningen, er der ingen risiko for udsivning fra kloaksystemet. En eventuel utæthed på vakuumledningen vil derfor i værste fald resultere i en kortvarig indsugning af en lille mængde sand/jord, indtil systemet taber vakuum. Utætheden kan hurtigt udbedres ved punkttopgravning inden for stiens bredde uden øvrig berøring af Natura 2000-området.

Vakuumledningen forventes at have en levetid på 75-100 år. Når den skal fornyes, vil det ske ved opgravning i eksisterende tracé, efter principperne beskrevet i nærværende væsentlighedsvurdering. Hvis anlægget i fremtiden skal sløjfes/nedlægges vil det ske ved afpropning uden yderligere berøring af Natura 2000-området.

Det kan dermed på forhånd afvises, at driftsfasen inkl. nedlæggelsen kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, herunder naturtyper, fugle og arter som udgør udpegningsgrundlaget.

6.3 Vurdering af alternativer

Der vil være forskellige potentielle påvirkninger af Natura 2000-området ved valg af de forskellige alternative løsningsforslag.

6.3.1 Referencescenariet

Ved en forsat løsning med håndtering af spildevandet fra sommerhusområderne ved nedsivning med forudgående rensning i septiktank vil der forsat være en øget risiko for berigelse af habitatnaturtyperne med næringsstoffer.

Denne påvirkning vil forøges i takt med en forventet fremtidig udbygning af sommerhusområderne.

6.3.2 Placering af alle ledningsanlæg uden for Natura 2000-området

Ved en placering af alle ledningsanlæg uden for afgrænsningen af Natura 2000-området, vil der i forbindelse med anlægsarbejderne ikke ske en direkte og kun i mindre omfang en indirekte påvirkning af habitatnaturtyper.

Den indirekte påvirkning af habitatnaturtyper vil ske i tilknytning til midlertidige grundvandssænkninger tæt på Natura 2000-området. Denne påvirkning vil være kortvarig og uden væsentlig indflydelse på typiske og karaktergivende vegetationselementer i habitatområdet.

På grund af afstanden vil støj og færdsel fra anlægsarbejder ikke medføre væsentlige forstyrrelser af odder og ynglefugle, men støjen og færdslen vil formodentlig være af mindre betydning i forhold til hovedforslaget.

6.3.3 Valg af pumpe-løsning

Ved valg af en pumpe-løsning vil konsekvensen for Natura 2000-området være identisk med foregående alternative løsninger. Ingen direkte og kun i mindre omfang en midlertidig påvirkning i tilknytning til anlægsarbejder.

Da der indføres en løsning med trykledning, kan der i tilknytning til driftsfasen dog være en vis risiko for påvirkning med spildevand og dermed berigelse af næringsstoffer i nærliggende habitatnaturtyper i tilknytning til uheld og utætheder i ledningssystemet.

7 Kumulative påvirkninger

Der er ikke identificeret øvrige planer eller projekter, der sammen med nærværende projekt kan bidrage til en væsentlig samlet kumulativ påvirkning af betydning for Natura 2000-området.

8 Konklusion

Projektet medvirker til at nedbringe næringsstofbelastningen i Natura 2000-område N14, og dermed bidrager projektet til den overordnede bevaringsmålsætning for Natura 2000-området.

Ved fastholdelse af referencescenariet med fortsat håndtering af spildevandet med septiktankløsning og forventet udbygning af sommerhusområdet, vil der forsat være risiko for næringsstofpåvirkning af områdets habitatnaturtyper i forbindelse med høj grundvandsstand og dermed også udvaskning af næringsstoffer til havmiljøet.

Påvirkningen af områdets habitatnaturtyper og arter er ubetydelig sammenlignet med den naturlige dynamik og fluktuation i vandstand og kun relateret til anlægsfasen. Denne midlertidige påvirkning er derfor uden væsentlig betydning for området, og det kan derfor afvises, at projektet kan skade Natura 2000-områdets områdets integritet og bevaringsmålsætning.

Notat - BILAG IV arter

Udarbejdet af Simon B. Leonhard, Bio/consult ApS, Søren Holm Andersen, UCON ApS, samt Lars Smith og Jan Durinck, Dansk Bioconsult -Marine Observers ApS

1 Indledning

I tilknytning til anmeldelsen af projektet er der nedenstående foretaget en vurdering af projektets indflydelse og mulige påvirkning af arter opført på habitatdirektivet bilag IV.

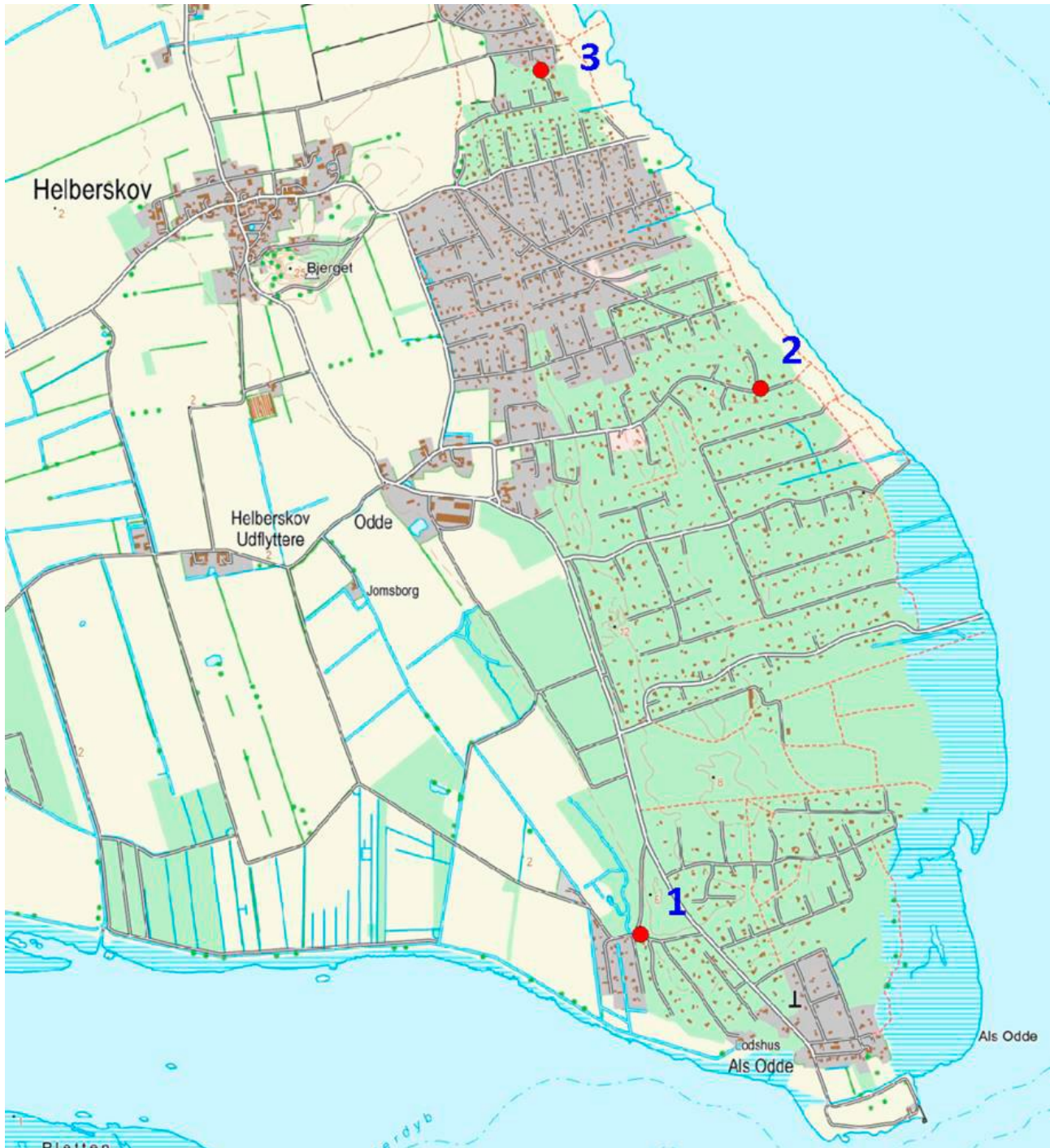
Projektbeskrivelsen i Natura 2000-væsentlighedsvurderingen danner grundlag for vurderingerne ligesom de anvendte metoder til indsamling af data.

Dog er der i tilknytning til beskrivelsen og vurderingen af påvirkninger af flagermus foretaget en feltbesigtigelse med henblik på, at vurdere områdets egnethed som raste- og ynglelokalitet for flagermus. Alle forekommende arter af flagermus i Danmark er beskyttet under habitatdirektivets bilag IV.

2 Metode

På de tre lokaliteter for forventet placering af vakuumstationer er der den 7. februar 2024 foretaget en besigtigelse for potentielle levesteder for flagermus, Figur 1. På disse lokaliteter kan der være behov for fjernelse af trævækst i forbindelse med etableringen af anlæggene

Der er foretaget en besigtigelse og registrering af potentielle levesteder for flagermus inden for et areal på 60x90 meter. Egentlige tilbundsående undersøgelser med lydoptagelser kan ikke foretages på denne årstid, men man kan året rundt foretage en visuel kontrol for potentielle levesteder. I forbindelse med besigtigelsen er der foretaget fotografering og en visuel vurdering af de forekommende træers egnethed som overvintrings, raste- og/eller ynglelokalitet.

Figur 1. Figuren viser lokaliteter, hvor der den 7. februar 2024 er foretaget besigtigelse for potentielle levesteder for flagermus.

3 Forekomst af bilag IV arter i projektområdet

Der foreligger enkelte registreringer af bilag IV arter inden for eller i umiddelbar nærhed af projektområdet, Figur 2.

Figur 2. Figuren viser registrerede observationer af bilag IV arter i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Foruden odde, der er observeret på to lokaliteter, er der kun registreret forekomst af dværgflagermus i området.

Området kan vise sig at være levested og eller rastested for flere arter af flagermus, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse og stor vandsalamander. De nærmeste forekomster af padderne og markfirben er områder nord for Øster Hurup ved Tofte Skov, mere end seks kilometer fra projektområdet.

Foruden dværgflagermus kan der reelt forekomme yderligere 5-6 arter af flagermus, henholdsvis sydflagermus, brunflagermus, troldflagermus, vandflagermus og damflagermus samt sandsynligvis også skimmelflagermus.

Sydflagermus og skimmelflagermus er knyttet til bygninger både som sommer- og vinterkvarter, mens de øvrige arter er

Figur 3. Billedet viser et gammelt egetræ med spækker og huller der kan være velegnet som raste- eller yngleplads for flagermus

tilknyttet hule træer, i det mindste som sommerkvarter og ynglelokalitet²⁷. Vandflagermus og damflagermus har vinterkvarter i kældre og kalkgruber.

Den potentielt største sandsynlighed for potentielle opholdssteder for flagermus er knyttet til lokalitet 1. Her forekommer gamle og udgåede egetræer, Figur 3 og Figur 4, der alle rummer potentielle raste- og ynglemuligheder i form af huller og sprækker i vedet.

Figur 4. Figuren viser registrering af træer som potentielt vurderes egnet som levested for flagermus på lokalitet 1.

Lokaliteter 2 rummer enkelte hullede ældre birketræer med spættehuller og revner, som potentielt kan fungere som raste- og ynglested for flagermus.

På lokalitet 3 er der en bevoksning af yngre birketræer og enkelte yngre bøgetræer. Der er ikke observeret egnede levesteder for flagermus på lokaliteten.

4 Rødlistede arter

Foruden en del observationer af havfugle og vadefugle er der i området registreret en række rødlistede arter af både pattedyr, fugle, insekter, svampe og karplanter, Tabel 1 -Tabel 5

Arterne er grupperet med følgende rødlistekategorier: RE (Regionalt uddød), CR (Kritisk truet), EN (Truet), VU (Sårbar), NT (Næsten truet) eller DD (Utilstrækkelige data)²⁸

²⁷ Møller & Baagøe, 2011: En Vejledning. Flagermus og større veje. Rapport 382. vejdirektoratet.

²⁸ Aarhus Universitet. Den danske Rødliste. <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlist/om-roedlisten>

Table 1. Tabellen viser rødlistede pattedyr, som er observeret i projektområdet.

Art	Rødlistestatus	Art	Rødlistestatus
Brud	NT	Ræv	NT
Lækat	NT	Skovmår	NT

Table 2. Tabellen viser rødlistede fugle, som er observeret i projektområdet

Art	Rødlistestatus	Art	Rødlistestatus
Agerhøne	VU	Lærkefalk	CR
Almindelig ryle	EN	Løvsanger	VU
Biæder	VU	Mosehornugle	CR
Bjergvipstjert	VU	Mudderklire	RE
Blishøne	VU	Nordlig ryle	VU
Bomlærke	NT	Ride	VU
Broget fluesnapper	VU	Rød glente	VU
Digesvale	NT	Rørsanger	NT
Duehøg	VU	Rørspurv	NT
Gravand	VU	Sanglærke	NT
Grønirisk	NT	Sangsvane	VU
Grønsisken	NT	Skærpiber	EN
Grønspætte	VU	Slørugle	VU
Gulbug	VU	Sortspætte	VU
Gulspurv	VU	Sortterne	EN
Gøg	NT	Spidsand	EN
Hedelærke	NT	Storspove	VU
Hvepsevåge	NT	Stær	VU
Hættemåge	EN	Tajgasædgås	NT
Isfugl	VU	Topmejse	NT
Islandsk rødben	EN	Troldand	VU
Karmindompap	EN	Turteldue	EN
Kongeørn	CR	Tyrkerdue	NT
Krikand	VU	Vandrefalk	VU

Table 3. Tabellen viser rødlistede insekter, som er observeret i projektområdet.

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Rødlistestatus
Polyommatus amandus	Isblåfugl	NT
Speyeria aglaja	Markperlemorsommerfugl	NT
Prolita solutella		Sårbar
Pseudotelphusa scalella		NT
Celaena haworthii	Sivstråugle	NT

Table 4. Tabellen viser rødlistede svampe mv., som er observeret i projektområdet

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Rødlistestatus
Askegrå rensdyrlav	Cladonia rangiferina	NT
Bitter vokshat	Hygrocybe mucronella	NT
Blåbladet rødblad	Entoloma chalybaeum	NT
	Entoloma caesiocinctum	VU
Kastanie-ridderhat	Tricholoma albobrunneum	NT
Kegle-ridderhat	Tricholoma aestuans	NT
Kvarts-slørhat	Cortinarius quarcticus	VU
Mat skjoldlav	Peltigera malacea	EN

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Rødlistestatus
Puklet skørhat	Russula caerulea	NT
Sortfodet trævlhat	Inocybe melanopoda	VU
Syl-bægerlav	Cladonia cornuta	NT
	Thelidium minutulum	VU
Violetstokket slørhat	Cortinarius venustus	VU

Tabel 5. Tabellen viser rødlistede planter, som er observeret i projektområdet

Art	Rødlistestatus	Art	Rødlistestatus
Gul evighedsbloms	NT	Pur-løgg	NT
Knude-firling	NT	Rødbrun kogleaks	NT

5 Potentielle påvirkninger som følge af projektet

De potentielle påvirkninger på bilag IV arter og rødlistede arter som følge af projektet vil primært knytte sig til anlægsfasen i forbindelse med støj og færdsel. I driftsfasen kan der potentielt være påvirkninger, hvis projektet medfører ændringer i levesteder for visse arter.

5.1 Anlægs- og nedtagelsesfasen

Anlægsarbejderne udføres på de kystnære arealer i relation til eksisterende bebyggelser. Disse arealer er hyppigt befærdet af sommerhusbeboere, turister mv. på stier mv., som anvender kysten og stranden til rekreative formål.

Potentielle påvirkninger vil udelukkende være relateret til anlægs- og nedtagelsesfasen i forbindelse med anlægsstøj og færdsel.

Odder lever i tilknytning til både stillestående, rindende vand og findes ofte i saltvand langs kyster²⁹. Betingelserne for at odder kan yngle er, at der i dens territorium skal være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odder mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser. Oddere har et stort territorium, som er op til 10 km, og det kan derfor ikke udelukkes, at Odder kan have rastested og muligt ynglested i nærheden af projektområdet.

Anlægsarbejdets aktiviteter vil foregå uden for odderens normale aktivitetsperiode, som er fra skumring til solopgang. Det kan ikke udelukkes, at der findes strejfende odder, der vil passere projektområdet. Eventuelle forstyrrelser af odder, vurderes ikke at kunne påvirke artens forekomst eller integritet i området.

Som følge af den meget kortvarige periode med anlægsarbejder på de enkelte lokaliteter vil de tilstedeværende arter ikke i væsentlig grad blive forstyrret af støj og færdsel i området. Arter opført på habitatdirektivets bilag IV og andre sjældne eller truede arter opført på den danske rødliste vil derfor ikke blive berørt i væsentlig grad.

²⁹ Baagøe, H. og Jensen, T. S. 2007. Dansk Pattedyratlas. s.l. : Gyldendal, 2007.

5.2 Driftsfasen

I driftsfasen kan bilag IV arter og arter opført på den danske rødliste blive berørt, hvis der sker væsentlige ændringer i arternes levesteder, opholdssteder eller mulighederne for spredning.

Undgå fældninger af træer med potentielle levesteder for flagermus vil projektet ikke medføre skader på denne gruppe af bilag IV arter eller specifikt sjældne og truede fugle som f.eks. grønspætten.

Hvis det ikke kan undgås at fælde træer som anses for egnede som levested for flagermus vil evt. flagermus blive omflyttet til egnede levesteder i nærområdet af en sagkyndig konsulent inden træfældningen. Der vil være tale om en meget begrænset træfældning, og dermed ikke en væsentlig påvirkning af flagermusenes eller andre arters leveområder, bestand eller muligheder for spredning.

Projektet medfører ikke anlægsarbejder i tilknytning søer, vandhuller eller øvrige vådområder. Sådanne lokaliteter er naturlige leve- og ynglesteder for padder som spidssnudet frø, stor vandsalamander, strandtudse og løgfrø, hvorfor disse arter heller ikke vil blive berørt af projektets gennemførelse.

Ligeledes sker der ikke påvirkninger af skrænter eller skrånninger, som kan potentielt kan udgøre opholds- og ynglesteder for markfirben.

Generelt vil der heller ske fysiske ændringer af overdrevarsarealer og strandengsarealer eller rydninger af mindre kratbevoksninger, som kan skade områdets plante og dyreliv, herunder arter opført på rødlisten.

5.3 Vurdering af alternativer

I referencescenariet vil der på kort sigt ikke være nogen påvirkning af hverken bilag IV arter eller rødlistede arter. På længere sigt vil der i forbindelse med udbygningen af sommerhusområdet formentlig ske rydninger og dermed ændringer af arternes levesteder, som kan være til skade for arternes livsgrundlag.

I de to øvrige alternativer vil der ikke være væsentlige konsekvenser for hverken bilag IV arter eller rødlistede arter i forhold til hovedforslaget.

6 Konklusion

Undgå fældninger af gamle træer inden for projektområdet, vil der ikke være midlertidige eller permanente påvirkninger af yngle- eller rasteområder for bilag IV arter eller arter påført på den danske rødliste som en konsekvens af gennemførelsen af projektet.